

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 7Csp/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120272043
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2021:6120272043.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Romanom Lajošom v spore žalobcu: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpený: Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanému: K. B., Z.. X.X.XXXX, B. A. XXX/XX, XXX XX B., zastúpený splnomocnenkyňou F. B., Z.. X.X.XXXX, A. XX, XXX XX B., o zaplatenie 244,73 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný žalobcovi zaplatiť sumu 106,19 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 106,19 Eur 30.12.2018 do zaplatenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamieťa.

Žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou 21.3.2020 Okresnému súdu Banská Bystrica domáhal proti žalovanej zaplatenia istiny v sume 106,19 Eur, zmluvnej pokuty v sume 138,54 Eur, úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 244,73 Eur od 30.12.2018 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavreli zmluvu č. T., v zmysle ktorej žalovanému vypožičal SIM kartu s telefónnym číslom. Súčasne pri uzatvorení dodatku k zmluve č. T. odpredal žalovanému telekomunikačné zariadenie za kúpnu cenu uvedenú v dodatku k zmluve s dohodnutou zmluvnou pokutou. Pri určení výška zmluvnej pokuty žalobca zohľadnil výšku zľavy, ktorá bola pri predaji mobilného telefónu poskytnutá. Dohodnutá zmluvná pokuta nie je vyššia ako výška zľavy, ktorá bola pri predaji mobilného telefónu žalovanému poskytnutá. Pri jej výpočte bol zohľadnený časový aspekt uloženia zmluvnej pokuty ako aj čas, kedy žalovaný prestal plniť zmluvné povinnosti a tomu bola prispôbená aj výška uplatňovanej zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta sa znižuje o pomernú časť za každý mesiac zmluvnej viazanosti, po ktorý žalovaný dodržal dohodnuté zmluvné podmienky. Žalobca mal zato, že týmito zmenami v dodatku k zmluve odstránil všetky vady, pre ktoré súdy v minulosti vyhodnotili zmluvnú pokutu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Tým, že žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb vo výške 49,19 Eur, porušil zmluvné povinnosti a v zmysle dodatku k zmluve, časť práva a povinnosti podniku a účastníka je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 138,54 Eur. Žalobca tiež uzavrel so žalovaným splátkovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, v ktorej sa zaviazal uhradiť v mesačných splátkach zvyšnú časť kúpnej ceny za telekomunikačné zariadenia, pričom neuhradené splátky spolu činia sumu 57,- Eur. Žalobca pokusom o pokonávku oznámil žalovanému sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace, výšku zmluvnej pokuty a nezaplatených splátok a vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote, avšak bezúspešne. Žalobca si uplatnil aj úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy v

súlade s článkom 11, bodom 11.14 počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie, t.j. od 30.12.2018 do zaplatenia.

3. Žaloba spolu s prílohami, procesnými poučeniami a s uznesením, v ktorom bol žalovaný súdom vyzvaný, aby sa v lehote 15 dní od doručenia uznesenia vyjadril k žalobe bola účinne doručená 27.5.2021. K žalobe sa žalovaný do vydania tohto rozhodnutia súdu nevyjadril.

4. S poukazom na § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého pojednávanie v spotrebiteľských sporoch nie je potrebné nariaďovať, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000,- Eur konajúci súd spor prerokoval bez nariadenia pojednávania, keďže žalovaná pohľadávka uvedenú sumu nepresahovala a zabezpečené listinné dôkazy súd vzhliadol za postačujúce pre svoje rozhodnutie.

5. Vo veci súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to zmluvou o poskytovaní verejných služieb č. T. z 2.3.2018, dodatkom k zmluve o poskytovaní verejných služieb č. T. z 2.3.2018, pokusom o pokonávku, jednotlivými faktúrami, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete žalobcu a ďalších v spise pripojených listinných dôkazov, pričom zistil tento skutkový stav.

6. Žalobca uzavrel so žalovaným 2.3.2018 zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. T. v znení dodatku k tejto zmluve z rovnakého dňa, na základe ktorej žalobca vypožičal žalovanému SIM kartu, ktorá mu umožnila využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom v zvolenom balíku služieb. Pri uzavretí dodatku k tejto zmluve bolo žalovanému odpredané zariadenie Samsung Galaxy J5 2017 Black so zľavou z jeho spotrebiteľskej ceny za kúpnu cenu 75,00 Eur. Žalovaný sa v tomto dodatku zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov a počas tejto doby využívať bez prerušenia služby žalobcu a uhrádzať za nich poplatky. V prípade porušenia zmluvných povinností sa žalovaný zaviazal uhradiť zmluvnú pokutu v dodatku k zmluve vo výške 175,00 Eur s tým, že jej výška sa bude postupne znižovať v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti.

7. Žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti tým, že neuhradil riadne a včas plnú cenu poskytnutých služieb, ktoré mu boli vyúčtované faktúrou č. 5471292238 vo výške 6,22 Eur a faktúrou č. 5466836716 vo výške 44,77 Eur. Žalobca tvrdil a žalovaný toto tvrdenie nepoprel, že žalovaný neuhradil cenu poskytnutých služieb v sume 49,19 Eur.

8. Z dohody o splátkach z 2.3.2018 bolo zistené, že žalovaný sa ňou zaviazal žalobcovi zaplatiť kúpnu cenu 75,- Eur za predané zariadenie: Samsung Galaxy J5 2017 Black v 24 splátkach po 3,- Eurá mesačne pri zaplatení prvej časti kúpnej ceny v sume 3,- Eurá bez zbytočného odkladu po uzatvorení tejto dohody. Žalobca tvrdil a žalovaný toto tvrdenie nepoprel, že žalovaný neuhradil spolu 19 splátok za predané zariadenie, v celkovej sume 57 Eur.

9. Pokusom o pokonávku z 19.11.2018 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie pohľadávky v celkovej výške 254,73 Eur, pozostávajúcej z nevykonaných úhrad za poskytnuté elektronické komunikačné služby vo výške 49,19 Eur spolu so zmluvnou pokutou vo výške 138,54, dohodnutých splátok v sume 57,- Eur a nákladov vynaložených na odovzdanie a prevzatie prípadu do mandátnej správy vo výške 10,- Eur do 29.12.2018.

10. Podľa ustanovenia § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, zmluvou o poskytovaní verejných služieb v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

11. Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, zmluva o poskytovaní verejných služieb musí obsahovať

a) identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu podľa § 15 ods. 2,

b) popis poskytovaných služieb, najmä informácie o

1. prístupe k službám tiesňového volania a lokalizačným údajom vrátane obmedzení pri poskytovaní služieb tiesňového volania,

2. obmedzeniach týkajúcich sa prístupu k službám a aplikáciám alebo ich používania v súlade s osobitnými predpismi, 39)

3. minimálnej ponúkanej úrovni kvality služieb, najmä lehotu prvého pripojenia k sieti alebo iné ukazovatele, ak tak určí úrad podľa § 46,

4. postupoch podniku pri meraní a riadení prevádzky zameraných na zamedzenie preťaženia sieťového spojenia a informácie o tom, ako môžu tieto postupy vplyvať na kvalitu služieb,

5. druhoch servisných služieb, podporných služieb a kontaktné údaje na tieto služby,

6. obmedzeniach, ktoré podnik zavedie na používanie dodaných koncových zariadení,

c) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2,

d) podrobnosti o cenách vrátane prostriedkov, ktorými je možné získať aktuálne informácie o platných cenách, servisných poplatkoch, ponúkané spôsoby platby a rozdiely v nákladoch účastníka súvisiace so spôsobom platby,

e) informácie o termínoch a spôsobe fakturácie za poskytnuté služby,

f) čas trvania zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podmienky jej predĺženia a ukončenia vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby, ktoré sa musia splniť v záujme využívania výhod z akcií na podporu predaja, poplatkov súvisiacich s prenosom čísel a iných identifikátorov, poplatkov splatných pri ukončení zmluvy o poskytovaní verejných služieb a náhrady nákladov súvisiacich s koncovými zariadeniami,

g) spôsoby odškodnenia a systémy úhrad, ktoré sa uplatnia v prípade nesplnenia zmluvne dohodnutej úrovne kvality služieb,

h) spôsob urovnávania sporov podľa § 75,

i) druhy opatrení, ktoré môže podnik prijať v prípade narušenia bezpečnosti alebo integrity siete, alebo v prípade jej ohrozenia alebo poškodenia.

12. Podľa ustanovenia § 44 ods. 12 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, účastník môže vypovedať zmluvu o poskytovaní verejných služieb uzavretú na dobu neurčitú z akéhokoľvek dôvodu alebo bez udania dôvodu.

13. Podľa ustanovenia § 44 ods. 12 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, odstúpením od zmluvy o poskytovaní verejných služieb zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane, ak nie je v odstúpení uvedený neskorší deň; po tejto dobe nemožno účinky odstúpenia od zmluvy odvolať alebo meniť bez súhlasu druhej strany.

14. Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 prvá veta a odsek 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

16. Podľa ustanovenia § 3 odsek 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády“), výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

17. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená 2.3.2018 zmluva o poskytovaní verejných služieb č. T. v znení jej dodatku z rovnakého dňa, na základe ktorej žalobca dodal žalovanému služby a žalovaný sa zaviazal zaplatiť cenu za poskytnuté služby riadne a včas. Táto zmluva je svojím obsahom zmluvou spotrebiteľskou, a to vzhľadom na povahu jej účastníkov, kde žalovaný je spotrebiteľom, ktorý zmluvu uzavrel na vopred pripravenom formulári spolu s predtlačnými zmluvnými podmienkami bez možnosti ovplyvnenia ich obsahu za účelom uspokojenia svojich osobných potrieb (čo vyplýva i z označenia žalovaného v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu) a žalobca je podnikateľom v oblasti poskytovania verejných telekomunikačných služieb. Predmetom zmluvy o poskytovaní verejných služieb s dodatkom k nej, ako aj v súlade so všeobecnými podmienkami bol záväzok žalovaného uhradiť všetky svoje finančné záväzky za poskytnuté elektronické komunikačné služby žalobcom. Žalobca si v období od uzatvorenia zmluvy svoje záväzky riadne plnil. Naopak žalovaný neodporoval tvrdeniam žalobcu, že všetky povinnosti vyplývajúce mu z predmetných zmlúv platiť za dodané služby nesplnil, pretože využívala telekomunikačné služby žalobcu, na základe čoho mu žalobca vystavil faktúru č. 5471292238 vo výške 6,22 Eur a faktúru č. 5466836716 vo výške 44,77 Eur. Keďže záväzok uhradiť jednotlivé sumy podľa vystavených faktúr v lehote ich splatnosti žalovaný v celom rozsahu nesplnil, žalobca vyzval pokusom o pokonávku na ich úhradu do 29.12.2018. Žalovaný v konaní nepreukázal, že by faktúrami vyúčtovanú cenu poskytnutých služieb uhradil. Na základe uvedeného preto súd žalobe na zaplatenie dlžnej sumy za poskytnuté telekomunikačné služby vo výške 49,19 Eur vyhovel. Rovnako súd vyhovel aj návrhu na zaplatenie nezaplatenej časti kúpnej ceny za mobilné zariadenie v rozsahu žalovanej sumy 57,00 Eur, keďže medzi stranami nebolo sporné, že telekomunikačné zariadenie Samsung Galaxy J5 2017 Black bolo predané žalovanému na splátky a žalovaný neuhradil spolu 19 splátok v zmysle dohody z 2.3.2018 uzavretej súčasne so zmluvou o poskytovaní verejných služieb č. T. z 2.3.2018. Vo vzťahu k takto priznanej časti žalovanej sumy (106,19 Eur), ktorú súd posúdil ako oprávnenú, súd priznal žalobcovi aj právo na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5% ročne od 30.12.2018, keďže bol s ohľadom na výšku základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky v čase vzniku nároku na úroky z omeškania (0,00%) vyúčtovaný v intenciách objektívne platného práva (§ 3 ods. 1 nariadenia vlády v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca voči žalovanému realizoval pokus o pokonávku (výzva z 19.11.2018), v ktorom určil aj lehotu na splnenie omeškaného dlhu do 29.12.2018, preto bolo dôvodné úrok z omeškania priznať od nasledujúceho dňa po skončení žalobcom poskytnutej lehoty, t.j. od 30.12.2018.

18. Podľa ustanovenia § 544 odsek 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak si strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

19. Podľa ustanovenia § 545 odsek 1 Občianskeho zákonníka, ak z dojednania o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení.

20. Podľa ustanovenia § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

21. Podľa ustanovenia § 53 odsek 4 písmeno k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

22. Podľa ustanovenia § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

23. Ustanovenie § 544 Občianskeho zákonníka umožňuje účastníkom pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať si zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

24. Žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíjal od zmluvy o poskytovaní verejných služieb a dodatku k nej, ktorá ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy, a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje, a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednáva, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

25. V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodnutú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

26. Podľa dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb je zmluvná pokuta (základ - počiatková suma, ktorá bude klesať) vo výške 175,- Eur.

27. Nárok na zmluvnú pokutu si žalobca uplatnil v zmysle zmluvných dojednaní obsiahnutých v dodatku, a to konkrétne v zmysle bodu 2.5 tohto dodatku. Strany sa dohodli, že účastník je povinný podniku uhradiť zmluvnú pokutu, v prípade porušenia povinnosti, a to riadne a včas uhradiť cenu za služby, počas doby viazanosti poruší povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom, po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby, poruší povinnosť nedoručiť podniku výpoveď, odstúpenie od zmluvy, alebo iný úkon, ktorého účelom je ukončenie platnosti zmluvy pred uplynutím doby viazanosti. Žalobca si nárok na zmluvnú pokutu uplatnil z dôvodu, že žalovaný porušil zmluvné povinnosti, t.j. riadne a včas neuhradil žalobcom vyúčtovanú cenu poskytnutých služieb.

28. V tejto veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy je prísnejšie resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, teda výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy, čo už samo o sebe spôsobuje nerovnováhu v povinnostiach oboch účastníkov.

29. Zmluvná pokuta uvedená v dodatku vôbec nerozlišuje závažnosť porušenia tej ktorej zmluvnej povinnosti a z tohto hľadiska aj primeranosť zmluvnej pokuty k porušeniu tej ktorej zmluvnej povinnosti. Nerozlíšenie medzi porušením zmluvnej povinnosti a výškou pokuty znamená neurčitosť dohody o zmluvnej pokute. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorú súd považuje za neprímerane vysokú sankciu za nesplnenie povinností, ku ktorým sa zaplatenie zmluvnej pokuty dojednálo. Rovnako dojednanie zmluvnej pokuty za nezaplatenie ceny za poskytnuté služby je neakceptovateľné. Na tom nič nemení ani fakt, že žalobca sa snažil zohľadniť časový aspekt porušenia tejto povinnosti vyjadrujúci klesanie základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti do dňa porušenia povinnosti. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ si svoj záväzok nesplní len v nepatrnom rozsahu napr. z vyúčtovanej sumy neuhradí 1,- Euro. Zmluvná pokuta dojednaná pre prípad nezaplatenia ceny za poskytnuté služby, výšku pohľadávky takto vzniknutej vôbec nezohľadňuje. Okrem toho výška zmluvnej pokuty sa znižuje iba do dňa porušenia povinnosti v dôsledku

nezaplatenia ceny za poskytnuté služby. Samotným porušením povinnosti však k zániku zmluvného vzťahu nedochádza. Nemožno preto vylúčiť následne uhradenie dlžného záväzku zo strany spotrebiteľa a poskytovanie služieb zo strany podniku. Táto okolnosť majúca podstatný vplyv na výšku zmluvnej pokuty zohľadnená nebola. Zmluvná pokuta tak ako bola dojednaná teda umožňuje poskytovateľovi služieb požadovať od spotrebiteľov zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške podstatne prevyšujúcej pohľadávku vzniknutú porušením záväzku zaplatiť sumu poskytnutých služieb. Dojednanie zmluvnej pokuty nezohľadňujúce výšku pohľadávky vzniknutej porušením záväzku a viažúce sa iba na moment porušenia povinnosti predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v neprímeranej výške. K obdobným právnym záverom súd dospel napr. v rozsudku Okresného súdu Bardejov sp. zn. 7Csp/145/2017 z 24.5.2018, sp. zn. 7Csp/12/2017 z 30.4.2018, sp. zn. 7Csp/89/2017 z 30.4.2018 a iných.

30. Na základe vyššie uvedeného, preto súd zmluvné dojednanie obsiahnuté v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb, ktorej obsahom je dojednanie zmluvnej pokuty posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To spôsobuje jej absolútnu neplatnosť, a preto neprichádza do úvahy ani aplikácia ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka, v ktorom je upravené moderačné právo súdu na zníženie neprímerane vysokej zmluvnej pokuty.

31. Po vykonanom dokazovaní tak súd žalobu v časti o zaplataenie sumy 106,19 Eur spolu s prislúchajúcim úrokom z omeškania považoval za dôvodnú, a preto jej vyhovel (výrok I. rozsudku). Vo zvyšnej časti, t.j. v časti o zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 138,54 Eur spolu s príslušenstvom súd žalobu ako nedôvodnú zamietol (výrok II. rozsudku).

32. Podľa ustanovenia § 262 ods.1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

33. Podľa ustanovenia § 255 ods.1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. s tým, že v konaní bol pomerne úspešnejší žalovaný a to v rozsahu 57% (138,54 Eur), pričom žalobcov úspech predstavoval len rozsah 43%. Aj keď úspešnejšiemu žalovanému vznikol voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 14%, zo spisu mu žiadne trovy konania nevyplývali a ani si ich v konaní neuplatnil, preto súd vychádzajúc zo zásady procesnej ekonomie (čl. 17 C.s.p.) rozhodol že žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.